

De schrijver is gepensioneerd advocaat die vele jaren het Franse recht heeft beoefend. Hij heeft een huis in de Morvan.

Hoe staat het nu met de plus value?

Inwoners van Frankrijk die hun tweede huis verkopen, betalen sinds jaar en dag een omvangrijke plus value (PV). Die bestaat, met een sliding scale, uit zowel belasting (19%) als sociale lasten (15,5%) als uit een solidariteitsheffing van 2 tot 6% die ook onder het begrip sociale lasten valt.

An niet-ingezetenen werd de 15,5% niet berekend en daar lag dus een ongelijkheid die Frankrijk maar al te graag wilde opheffen omdat het als Holle Bolle Gijs alsmear meer belastinginkomsten nodig heeft. Er kwamen immers nooit hervormingen tot stand en van subsidies kwamen er alleen maar bij en ging er nooit een af. Met Macron verandert dat hopelijk. Voor niet-ingezetenen werden de sociale lasten vanaf augustus 2012 in elk geval een onderdeel van de PV.

Klopt dat wel

Ik heb hierop steeds als commentaar gegeven dat het in de EU aan ieder land geheel vrij staat om zijn belastingstelsel in te richten, maar sociale lasten mogen alleen worden geheven door iemands woonstaat. Anders kunnen er dubbele heffingen ontstaan en dat is in strijd met het vrije verkeer van personen, met name van werknemers.

Frankrijk had hierover echter een eigen redenering: het had de 15,5% omgedoopt tot belasting en ook de inning en de verdeling daarvan aan de belastingdienst opgedragen. Het zou daardoor niet om een sociale heffing gaan. Tegelijkertijd erkende het dat de opbrengsten allemaal naar sociale-zekerheid-fondsen gingen.

Voor het geval de truc van het omdopen zou worden verworpen, had het nog een tweede redenering: de EU-verordening die bepaalt dat alleen de woonstaat sociale lasten mag heffen, zou alleen gelden voor inkomsten uit arbeid en niet, zoals bij de PV, voor inkomsten uit vermogen.

Procedure de Ruyter

Over deze aanvechtbare interpretaties bleek, zowaar reeds vanaf 1998, een discussie gaande te zijn. Toen kaartte de Nederlander de Ruyter die namelijk aan bij zijn verzet tegen de aanslag sociale lasten over de lijfrente (dat is ook inkomen uit vermogen) die hij uit Nederland ontving. Hij was er een procedure over begonnen die hij voor het Cour d'appel won. Frankrijk was hiervan echter in cassatie gegaan bij de Raad van State (Conseil d'état) en dat maakte gebruik van de mogelijkheid om aan het EU-hof een zogenaamde prejudiciële vraag te stellen. Deze had als inhoud: is een fiscale heffing van de niet-woonstaat over iemands inkomen uit vermogen, ongeoorloofd of niet.

Frankrijk had de 15,5% omgedoopt tot belasting en ook de inning en de verdeling daarvan aan de belastingdienst opgedragen. Het zou daardoor niet om een sociale heffing gaan. Tegelijkertijd erkende het dat de opbrengsten allemaal naar sociale-zekerheid-fondsen gingen.

Deze zaak was in augustus 2012 bij het EU-hof volop in behandeling. Dat scheelde opstarttijd want er moest nu nog alleen worden gewacht op het arrest dat één op één ook het lot van de 15,5% zou bezegelen.

Op basis van dit alles diende ik met mijn Franse fiscalist voor Nederlandse en Belgische verkopers een groot aantal bezwaarschriften in. Ook legde ik mijn stellingen voor aan het Franse Ministerie van financiën maar daar wilde men er niet van weten.

Franse parlementariërs

Bij deze zaak is het van groot belang geweest dat het Franse parlement 11 leden telt die alleen door in het buitenland woonachtige Fransen kunnen worden gekozen. Hun kiezers hadden van de 15,5% evenveel last als de Nederlanders maar als ook Fransen ergens schade door lijden komt alles er ineens heel anders uit te zien. Ik zocht hen dus op met het verzoek om samen te werken. Gezamenlijk verzorgden we toen Kamervragen en sommaties en schreven we, met anderen, ook de EU-commissie aan met het verzoek om aan Frankrijk een ingebrekestelling uit te sturen. Dat deed de commissie.

Het EU-arrest

Op 26 februari 2015 bepaalde het EU-hof dat de heffing ongeoorloofd was. Frankrijk kon de heffing wel 'een belasting' noemen, maar dat nam niet weg dat de sociale zekerheid ermee werd gefinancierd en dat is het criterium of iets een sociale heffing is of niet. Ook stond nergens in de verordening dat een EU land wel sociale lasten mag heffen over inkomsten uit vermogen.

Er brak toen een spannende tijd aan. Wat zou Frankrijk met de uitspraak doen? Zou het de betaalde bedragen restitueren of zou het misschien wel een nieuwe wet aannemen die de heffing met terugwerkende kracht in stand zou laten. Dat gebeurt wel eens. Met name enkelen van de 11 parlementariërs maakten zich er sterk voor dat zo'n wet er niet zou komen. Gelukkig besloot het kabinet in oktober 2015 tot restitutie waardoor begonnen werd met de terugbetaling van in totaal circa € 1 miljard aan allen die een bezwaarschrift hadden ingediend. Men is daarmee nog steeds niet klaar. Ik krijg nog elke maand een paar bedragen binnen. Overigens kan over verkopen uit 2015 nog steeds een bezwaarschrift ingediend worden.

Complicatie en laatste nieuws

Naast de euforie over het EU arrest was er echter een complicatie. Frankrijk had namelijk tijdens de EU-procedure enkele sociale fondsen die de heffingen ontvingen, vervangen door

Frankrijk had tijdens de EU-procedure enkele sociale fondsen die de heffingen ontvingen, vervangen door drie fondsen die geen sociale fondsen zouden zijn. Die maakten 2% van de 15,5% uit zodat Frankrijk alleen maar 13,5% van de 15,5% terugbetaalde. Ook had het per 1 januari 2016 een nieuwe wet uitgevaardigd die tot de zelfde heffing van 15,5% leidde, maar dan alleen ten gunste van de genoemde drie fondsen.

drie fondsen die geen sociale fondsen zouden zijn. Die maakten 2% van de 15,5% uit zodat Frankrijk alleen maar 13,5% van de 15,5% terugbetaalde. Ook had het per 1 januari 2016 een nieuwe wet uitgevaardigd die tot de zelfde heffing van 15,5% leidde, maar dan alleen ten gunste van de genoemde drie fondsen.

Aldus werd het van belang om precies na te gaan wat voor fondsen dat waren. Zouden het toch weer sociale fondsen zijn dan zou de heffing opnieuw illegaal zijn en dan zou niet alleen de resterende 2% alsnog uitbetaald moeten worden, maar ook de nieuwe wet zou dan (gedeeltelijk) ongeldig zijn. Hierover heb ik met mijn fiscalist een uitgebreide studie gemaakt die tot het oordeel leidt dat tenminste opnieuw aan het EU-hof moet worden gevraagd of deze fondsen sociale fondsen zijn. Aanwijzingen daarvoor zijn er zonder meer zodat wij daarover ook zijn gaan procederen. Ik verwacht daarover nog dit jaar nieuws en zal dat aan de redactie doorgeven. Mocht dat er gunstig uitzien – zeker is dat natuurlijk niet – dan zou iedereen die zijn huis na 1 januari 2016 heeft verkocht, een bezwaarschrift moeten indienen om zich het recht op terugbetaling voor te behouden. De bezwaartermijn is lang en loopt door tot en met twee kalenderjaren na de betaling van de plus value.

